

Employment for Disabled તેછત ભથ્તમં અપંગ લોકોની સંખ્યા નોંધાતી ઇપ થી ડ ટકા છે, તેની નોકરીની જૂથીયાત અસંતુષ્ટ ટ છે. અપંગતના અધનિચિમ્ની ચોજના હોવા છત જે ડી જાત્ની નોકરી મટે સથકાથી ક ષેતી ધમં અપંગ લોકો મટે ફક ટત૩ ટકા અથક ષતિછે. ભથ્તમં લગભગ ૭ કથેડ અપંગ લોકોમંથી ફક ટવ૧ લાખ લોકો કાથાનામં નોકરી મેળવવામં સફળ ય્યા છે.

આ અભ્યાસ અપંગતની સાથેના લોકો મટે થષ ટ ધીય કેન ઇ ઇ લોકોના થેજગાઇ મટે સંચલતિકથ યો હતે. ડ ક સંસ થ જે સથકાઇ, ઉદ્યોગ, બેન સથકાથી સંસ થ અને આંતરથષ ટ ધીય કચેથી ષે સંસ થ ની વર ષે ભથ્તમં અપંગ લોકોને નોકરીના અવસઇ મટે પ થેતી સાહીતકથે છે. આ અભ્યાસનો હેતુવથ ત્તનમં ભથ્તેય ઉદ્યોગોમં ચલી થ્હેલ આરથથ અપંગ લોકોના થેજગાથના સંધમં, લોકોના અપંગતના અધનિચિમ્ના તી થથ વથ ષ પછી મ્બુઇ ય્યા પછી અભ્યાસ કથવાનો છે. આ અભનિચિમ પહેલા બ્તવેલની જેમ અપંગ લોકો મટે ૩% ડી જાત્ની નોકરી મટે સાથ વજનકિ ઉદ્યોગની શાખા અને સાથ વજનકિ અને ખાજગી ઉદ્યોગ મટે સુથક ષતિછે, જેમં હવે ફક ટવ૧ ટકા અપંગોના કામમં થેકચેલ મણસોનો સમવેશ છે.

આ અભ્યાસ મટે ૧૫૦ corporate houseનો નુમ્નો પસંદ કથવામં આવ યો. ડધ નુમ્ના જે corporate houseમં છે, તેનો સમવેશ કથી "૧૦૦ અધકિ ષક ક થોથેટ ક ષેતી ઇ" Business India ત્ફથી ભથ્તુ ડ ક અગ યાણ ય વ્યાપાથી સામચકિ. આ સામચકિનુ સૂચેકથથ ભથ્તેય ઉદ્યોગનુ પ થ્તષિ ઠીતચઇ નથિ ધથતિપથમિણ ઉપઇ નશિ યતિકથવામં આવ યુ જેવા કે વકિ થી, લાભ, સંપતી ત અને બજાથનુ પૂંજીકથથ ૧૯૯૭-૯૮ના નાણાકીય વથ ષ મટે. આ નુમ્નામં ૨૦ નુમ્નાની સાથ વજનકિ ક ષેતી યની કંપની હતે, જ યાથે ડ૫ ખાજગી ક ષેતી યની ભથ્તચિ કંપની અને ૧૫ આંતરથષ ટ ધીય કંપની હતે. ડ ક પ થ્શ નાવલી સંપૂથ ણ કંપની કામ્ગાથેની મહતિ બ્હાઇ પાડે છે, સંપૂથ ણ અપંગ વ યક તી જે નોકરીમં છે અને તેનામં મ્બોલ અપંગતના જુદાજુદા પ થકાથે ડ ક નુમ્ના ત્થીકે જાન યુઆથી ૧૯૯૯મં ડી ૧૦૦ કંપની ને ટપાલ ઇ વાય મેકલાઇ હતે. તેના જવાબે મથ ૨, ૧૯૯૯ની છેવટ સુધીમં તેગા કથવામં આવ યા હત.

Employment for Disabled □□□□□□□□ :

૧૦૦ કંપનીમંથી જેમ્ને આ પ થ્શ નાવલી મેકલવામં આવી હતે, તેમંથી ફક ટ૭૦નો જવાબ આવ યો. કુલ સંખ્યા આ કંપની ના કામ્ગાથેની ૭,૯૬,૩૬૩ છે, જેમંથી ૩૧૬૦ લોકો અપંગ છે, જેમં સમવેશ છે નેતી થ્હીનનો - ૯.૮૭%, જે ગતશીલ વાહનથી ઇયા પામ્લ છે - ૭૦.૫૭%, ભષણ અને સાંભળવાની ખામી વાળા ૮.૨૬%, મનસકિ યૂપે અપંગ ૦.૬૬% અને અપંગતવાળા ૧.૮૭%, ૦.૪% કથ મ્યથી ને મ્બીને છે. કંપની જેલે જવાબ આપ યા છે, ૫૦(૭૧.૪૩%) કંપની અપંગ લોકોને નોકરી આપી હતે.

Employment for Disabled ડ ક નુમ્ના ત્થીકે અભ્યાસ કથવા મટે લીધેલ કંપનીમં, સંપૂથ ણ કામમં થેકચેલ મણસોમં અપંગ

લોકોને નોકરી આપેલાનો દર ફક્ત ૧૦.૪% હતો. ફક્ત ૧૩% અપંગના અર્થનિયમ ઘર છોડી ત્યારે નફો કી કચે છે. ૭૦ પૃથક્કી થયા આપનાથી કંપની મંથી ૨૦ કંપની કોઈ પણ અપંગને નોકરી આપતે નથી જ્યાંચા ૪૦ કંપની મં સેકંડે ટકાવાથી પૃથક્કી કામ થેકાચેલ અપંગ મણસોનુ ૦.૦૧% થી ૦.૯૯ ટકાની વચ્ચે છે અને ફક્ત ૧૦ કંપની ૧% કચ્ત વધે છે. ઘણી સાથે વજનકી કંપેત્તી કંપની અપંગ લોકોને નોકરી આપતે તે છત કાચદેસર થીતે ૩% વધ પૃથક્કી નોકરી અપંગ લોકોને આપવા વંધકાચ્ક છે. કોઈ પણ કંપની નુમ્ના ત્યારે અપંગ લોકોને નોકરી ૨% સૃત્તી ઉપર અને ૫% ના દચ્ચી તેને પૃથક્કી સાહીતથીતબદ્ધીનો દાવો કચ્ચા જો અપંગ લોકોને નોકરી આપે. અપંગ લોકો જે તેના કામ કચ્ચાની ગતશીલતમં મ્દ હોય છે તેને સાધચ્ચા થીતે નોકરી મ્ની જાય છે, કાચકે તે મં અપંગત વતની તીવૃત્ત ઇ હોય છે અને મનસકી થીતે જે ડીમર છે તેને બહુ ઇ નોકરી મ્નો છે.

અભિચાસ ક પુથવો આપે છે કે નોકરીના આચ્ક ષણની નીતી કાચદાના મધ્યચમ્થી અપંગ લોકો મટે ત્થા વચ્ચ ષ વીતે ગયા પછી પણ ૧૩%નું લક ષ કંદે છે છુ પડ્ચુ જે ઘર છોડી હુત તે છત આ પથપુથ ઇતનુ સૃત્ત અપંગોની ક અપેક ષાકૃતહણવા દચ્ચ જાની સાથેલોકોના થેજગાચ્ચા મધ્યચમ્થી પુથે કચે છે.

વિગતો :

- ભચ્તસચ્ચા અપંગતની સાથેલા લોકો (સમન અવસથે, અધકીથેનુ સચ્ચ ષણ અને પુથ ઇપણે સહભગતિ)નો અર્થનિયમ. સામજીક નચાચ અને અધકીથીત મ્ત્તી થલચ, નવી દલિ હી, ૧૯૯૫.
- corporate કંપેત્તી ચા શૃથેષ ૬ પદના ૧૦૦ હોદ્દા), Business India, મુબ્બ, ૧૯૯૮, નવેમ્બ, ૯૭-૯૮.